

Yazar: Ramazan YILMAZ

Ýslâm'da müzik haram deðildir

Müzik konusu, özellikle mezheplerin ortaya çykýþýndan sonra Müslümanlar arasýnda tartýþmalara neden olmuþ, helal ve haram diyenler olarak iki grup oluþmubtur. Bir þeyin helal ya da haram olduðu hususu, ancak Kur’an’da açyk bir þekilde belirtimesi ile mümkün olabilir. Yüce Allah (cc), bu konuda Müslümanlarý uyarmakta ve aðýzlarýna geldiði gibi bir þeye helal ya da haram demelerini yasaklamakta, böyle yapanlarý kýnamaktadýr. “Dillerinize yalan vasfederek bir þey için: ‘Bu helaldir ve bu haramdýr’ demeyin; yalan uydurup Allah’a iftira etmiþ olursunuz; þüphesiz, yalan uydurup Allah’a iftira edenler, kurtulamazlar.” (Nahl, 116) Bu apaçyk uyarýya raðmen bazý kimseler, akyíllarýna estiði gibi helal haram koyarak yüce Allah’ýn üzerine iftira atmaktan kaçynmamaktadýrlar. Üstelik bu kimseler, uydurduklarý yalanlarý savunmak adýna hiçbir ilgisi bulunmayan ayetleri yalanlarýna delil için çarpýtarak kullanmakta ya da Rasulullah (as)’ýn üzerine iftira atarak onun adýna hadis uydurmaktadýrlar. Kur’an’da, haram olduðu açyk bir þekilde belirtilmeyen bir þey için haram demek, bunu söleyen kiþi açýsýndan haddi aþmak ve yüce Allah’y üzerine iftira atmaktýr. Kur’an’da, haram olduðu belirtilmeyen bir þey, eþyada mübahat esastýr prensibinden o helaldir. Evrensel ve çaðlarüstü nitelikte helal ve haram koyma yetkisi yalnýzca yüce Allah’a aittir; yönetimsel ve kýsmi helal haram koyma konusunda da rasuller belirleyicidirler. Buna göre iman edenlerin helal ve haram koyma haklarý da yetkileri de bulunmamaktadýr. Buna raðmen helal ve haram koymaya kalkýþanlar, haddi aþmýþ, Rab’lerine isyan etmiþ azgýnlardýr. Bir konunun helal ya da haram olduðu ancak Kur’an’a ve rasullerin hayatlarýna bakarak anlaþýlabılır; müzik konusunda da durum aynýdýr. Kur’an’da müzikle ilgili olarak Hz. Davud (as)’ýn örneði verilir. Hz. Davut (as) ve müzik Hz. Davud (as), birçok yönüyle beraber sesindeki güzellikle de mükemmel bir insan ve müzik konusunda da güzel bir örnektir. Hz. Davud (as), dövdüðü demirin çykardýðý ve daðlarýn eko

yaparak yansýttýðý sese eþlik eden kuþlarýn naðmeleri eþliðinde gür ve güzel sesi ile söylediði ilahiler söyemip, onun bu güzel tok, kalýn ve gür erkek sesine atfen “ Davudi ses” tanýmýný müzik dünyasýnda anýlmaya baþlanmýþtýr. Yüce Allah’ýn, Hz. Davut (as) ile Hz. Süleyman (as)’a bahþetmiþ olduðu sayýsýz nimetler içerisinde Hz. Davut (as)’ýn güzel sesi de bulunmaktadýr. O, bu gür ve güzel sesi ile sürekli Rabb’ini anmýþ, O’nun verdiði nimetlere þükretmiþ, Rabb’ine dualar edip O’nu anarken daðlarý inletmiþ, kuþlar da ona eþlik etmiblerdir. “Andolsun Davud’a, Bizden bir üstünlük verdik; ‘Ey daðlar, onu ayný anda aksettirin (döndürün) ve kuþlar siz de’ ve ona demiri yumubattýk. Bol bol (zýrh) yap dokumasýný ölçülü yap, salih amel iþleyin, doðrusu Ben, yaptýklarýnýzý görmekteyim.” (Sebe, 10-11) “ Süleyman, Davud’a mirasçý oldu ve dedi ki: ‘Ey insanlar, bize kuþlarýn dili öðretildi ve bize her þeyden verildi. Ýþte bu, apaçýk bir lütufur." (Neml, 15-16) Ayetlerden açýkça anlaþýlacaðý üzere Hz. Davud (as), zýrh yapmak için bir taraftan demiri döverken, diðer taraftan o gür ve güzel sesi ile ilahiler söyleyerek Rabb’ini anýordu. Hz. Davud (as)’ýn dövdüðü demirden bir çalgý aleti gibi çýkan ses ile Hz. Davud (as)’ýn gür sesi daðlarda eko yaparak yankýlanýyor, kuþlarýn deðipik sesleri de onlara eþlik ederek bir fon müziði oluþturuyordu. Bu müzik ziyafeti Kur’an’da, yüce Allah’ý zikir olarak belirtilmibtir. “Sabret, onlarýn dedikleri beylere ve güçsahibi Davud’u hatýrla; doðrusu o, çok yönelirdi; gerçekten Biz, daðlarý emrine vermiþtik; akþam sabah onunla beraber tesbih ederlerdi; toplanmýþ halde kuþlar da; hepsi ona yönelirdi.” (Sad, 17-19) Demirden çýkan ses, bir çalgý aleti görevi görürken Hz. Davud (as)’ýn gür ve güzel sesi sanatçý sesini, daðlar bir eko görevi görüyor, eþlik eden kuþlarýn sesi de adeta bir fon müziði sesi çýkarýyordu ki bu, tam bir müzik þölenini andýrýyordu. Bu üçlü, günümüz var olan müziðin ilk ürünleridir. Kuþlarýn dilinin öðretilmesi hususu da gösteriyor ki Hz. Davud (as), kimi zaman kuþ sesi de çýkarmýþ, böylece kuþlar da ona eþlik etmiblerdir. Daðlarýn ve kuþlarýn Hz. Davud (as)’a eþlik etmesi, insanýn doða ile ne denli baryþýk olduðunu ortaya koymaktadýr. Ýþte bu, hayat, Kâinat ve insanýn nasýl bir uyum içerisinde bulunduðunu göstermektedir. Rasulullah (as) döneminde müzik Kur’an’da verilen Hz. Davud (as)’ýn

örnekliðine göre demir ve kuþlarýn sesleri ile eko
görevi yapan daðlarýn yankýlarýndan hareketle
Kur’an’da, müziðe ruhsat verilmib, müzik
haram kýlýnmamýþtýr. Ayrýca Rasulullah (as) döneminde de
müzik olduðu, Rasulullah (as)’yýn, müziði genel olarak
haram kýlmadýý gelen rivayetlerden anlaþýlmaktadýr. Rasulullah
(as)’dan gelen rivayetlerden birkaç tanesi: “
Nikâhý ilan edin, onu mescitlerde kýyýn ve üzerine def
çalýn.” (Tirmizi, Nikâh, 6) Yetim kalan bir kýz,
Ensar’dan birisiyle evlendirildi; Hz. Aþe de düðüne
katýlanlardandý, gelini götürüp dönünce
Rasulullah (as) sordu: “Ey Aþe, gelinle birlikte def çalýp
þarký söyleyecek bir cariye gönđerdiniz mi?” Hz.
Aþe de: “Cariye ne diyecek?” diye sorunca Rasulullah
(as): “Ensar, gazeli seven bir kavimdir, onlara þöyle
deseydiniz: ‘Size geldik, size geldik, Allah size de bize de hayat
versin, kýzýl altýn olmasaydý, badiyenize konaklamazdý, sarý buðday
olmasaydý bakireleriniz semirmezdi.” (Ýbn Mace, Nikâh,
21; Ýbn Hanbel, IV/78) Rasulullah (as)’yýn, düðünđe
def eþliðinde söylenmesini tavsiye ettiði, bizzat kendisinin de
söylediði “kýzýl altýn olmasaydý, badiyenize
konaklamazdý, sarý buðday olmasaydý bakireleriniz semirmezdi”
sözleri, bir þarký sözüdür ve bunun, bizzat onun
tarafýndan da söylenmesi de gösteriyor ki, kimi þarkýlarýn,
müzik aleti eþliðinde söylenmesinde herhangi bir haramiyet
sözkonusu deðildir. Rubeyye binti Muavvize (r.anha) þöyle
anlatýyor: “Ben evlendiðim zaman Rasulullah (as) geldi ve
yataðýmýn üzerine oturdu. Bu sýrada cariyelerimiz, def
çalýp Bedir günü þehit düþen atalarýmýz
hakkýnda mersiyeler söylemeye baþladýlar, içlerinden biri,
‘Aramýza yarýn olacaklarý bilen nebi var’ manasýnda bir
mýsra okudu. (Tirmizi, Nikâh, 6; Ýbn Mace, Nikâh, 21)
bunun üzerine Rasulullah (as): ‘Böyle deme,
söyemekte olduðun diðer beyleri söyile,
çünkü yarýn olacaklarý bilen Allah’týr.”
Bir gün Rasulullah (as) yanýma girdi. Yanýmda iki de cariye vardý;
Buas günü þarkýsýný söylüyordadý. Rasulullah
(as) yataða uzandý ve yüzünü öbür tarafa
çevirdi. Bu arada babam Ebu Bekir (r.anh) de yanýmýza girdi ve
beni azarlayarak: ‘Rasulullah’yýn yanýnda beytan
çalgýsýný mý çalýyorsunuz?’ dedi.
Rasulullah (as) ona dönerek: ‘Onlary
þýrak’ dedi. Baþka bir rivayette de Rasulullah (as)'ýn
þöyle dediði rivayet edilmiþtir: “Ey Ebu Bekir! Her
toplumun bir bayramý vardýr, bu da bizim bayramýmýzdýr.”
(Buhari, Ýdeyn, 3; Ýbn Mace, Nikâh, 21) Hz. Aþe (r.anha)
þöyle anlatýyor: “Ben mescitte oynayan Habeþlileri

seyrederken Rasulullah (as) beni ridasýyla örttüðünü hatýrlýyorum. Bu hal, ben seyretmekten usanýncaya kadar devam etti. Benim gibi genç yaþýnda bir kýzýn eðlenceye ne kadar düþkün olacaðýný varýn siz takdir edin.” (Buhari, Salat, 69; Müslim, ideyn, 18) Hangi müzik türleri haramdýr Rasulullah (as)’dan gelen rivayetlere bakýldýðýnda da müziðin ve eðlencenin genel olarak haram olmadýðý anlaþýlmaktadýr. Ancak Rasulullah (as), bu konuda bir sýnýrlandýrmaya gitmiþtir; o da, gelecekle ilgili gaybi konularda, yine Kur’an’da sýnýrý çizilen Allah yolundan alýkoyan, kötü sözün yayýlmasýna neden olan söz ve eðlencelerdir. “Ýnsanlardan kimi, bilgisizce Allah yolundan sapýrmak için sözün eðlencesini satýn alýr ve onu alay konusu edinir. Ýþte onlar için alçak düpürücü bir azap vardýr.” (Lokman, 6) “Kullarýma de ki, o en güzel olaný söylesinler, çünkü beytan aralarýna girer; doðrusu beytan, insan için apaçýk düpmandýr.” (Ýsra, 53) Ayetlerin de apaçýk bir þekilde ortaya koyduklary üzere, insanlarý Allah yolundan, yüce Allah’a ibadet ve kulluktan alýkoyan, çirkin ve kötü anamlar içeren ifadeler, insanlarý alaya alan sözler, müzik yoluyla ya da bapka þekillerde söylenmesi haramdýr. Bunlar dýþýndaki söz ve ifadelerde bir yasaklama sözkonusu deðildir. “Muhakkak ki O, size Kitap’ta indirmiþti ki, eðer Allah’ýn ayetlerinin inkâr edildiðini ve onlarla alay edildiðini ibittiðiniz zaman onlar, bapka bir söze dalýnca­ya kadar onlarla beraber durmayýn; o zaman siz de onlar gibi olursunuz. þüphesiz Allah, bütün münafýk ve kâfirleri cehennemde toplayacaktýr.” (Nisa, 140) Mahremiyet konusunu ayaklar altýna alan kadýn erkek karýþýk yapýlan eðlenceler, bu eðlenceler sýrasýnda Ýslâmi hassasiyetlerle alay eden söz ve davranışýclar, müzik de ðâhil, hangi þekilde söylenirse söy lensin haramdýr. Ýbadet saatlerini engelleyen, insanlarda þiddet ve kötü alýþkanýklar edinmeye neden olan, insanlara zarar veren, ahlaksýzlýðýn yayýlmasýný saðlayan her türlü söz ve görüntü haram kýlýnmýþ, bunlarý yapan ve satýn alan kimseler için acýklý bir azap olduðu bildirilmiþtir.

“þüphesiz ahlaksýzlýðýn yayýlmasýný iman edenler içinde seven kimselere, dünyada ve ahirette acýklý bir azap vardýr; Allah bilir, siz bilmezsiniz.” (Nur, 19) Ýslâm, onurlu, kibilikli, ahlaki deðerlere sahip, birbirleriyle insani deðerler içerisinde güzel bir þekilde iletibim kuran insanlarýn olmasýný ister. Bu vasýflar muhafaza edildiði sürece insanlarýn, kadýn erkek ayrý ayrý eðlenmesinde herhangi bir yasaklama getirmemektedir. Mutluluk ve bunun sonucu olarak sevinç insani

duygularýr; bunlarýn ortaya çýkarýlmasy da kimi ses ve hareketlerle olmaktadır. Bu ses ve hareketlerin ortak temposu da zaten doðal müziði ortaya çýkarmaktadýr.

Güçlenmek için yapýlan güreb, savaþa hazýrlýk babýnda at yarýplary, çebitli eðlencelerin tertip edilmesi, birisini karþýlarken sevinç çýolýklary eþliðinde þarkýlarýn söylenmesinde –ki, Rasulullah (as) Medine’ye teþrif ettiklerinde oradaki Müslümanlarýn, sevinç naralarý eþliðinde övgü dolu sözler söyleyerek def çalmýþlardýr- Yslâm noktai nazarýnda bir yasaklama sözkonusu deðildir.

Bütün bunlar da insanlarýn eðlenmesinin ve neþelenmesinin doðal bir sonucudur. Yukarýda sayýlan eðlence ve sevinç naralarýna, kimi aletlerin kullanýlarak eþlik ettirilmesi de olduðça doðaldýr. Ýþte bu eþlik ettirilen aletler, müzik cihazlarýdýr.

Müzik aletleri Eþyada mübahat esastýr prensibi gereði müzik aletleri konusunda bir sýnýrlama sözkonusu deðildir; Hz. Davud (as) demiri döverken demirden çýkan ses, müzik aleti sesi çýkarýyorken Hz. Muhammed (as) döneminde var olan def, doðal bir müzik aleti olarak çalýnyordu. Payet Rasulullah (as) döneminde baba müzik aletleri olsaydý, elbette onlar da çalýnýrdý ki, savaþlarda çalýnan davul, bunun için bir örnektil.

Defin, Hz. Muhammed (as) döneminde bir müzik aleti olarak çalýnmasý, her döneme def çalýnacaðý anlamýna gelmez. Nasýl ki Muhammed (as) döneminde insanlar deveye biniyorlardý ve bugün deveye deðil de en lüks arabalara biniliyorsa, müzik aletleri konusunda da yeni cihazlar kullanýlabılır. Bu nedenle günümüzde çalýnan her türlü müzik aletinin kullanýlmasynda herhangi bir sakýnca bulunmamaktadýr. Yalnýzca def çalýnmasýnýn helal olduðunu iddia edenler, kendileri ve yaþantýlarý ile çeliben, söz ve yaþantýlarý arasýnda çelipkiler bulunan kimselerdir. Müziðin haram olduðunu iddia edenler Yüce Allah (cc), helal ve haramlar konusunda iman edenleri uyarmýþ, aðýzlaryna geldiði gibi helal haram koymamalarýný bildirmiþtir. Ancak ne yazýktýr ki, kendilerini Yslâm’da nispet eden kimi mezhep salikleri, hemen her konuda yüce Allah’ýn hükümllerine aykýry olarak helal haramlar koþuklarý gibi bu konuda da adeta yüce Allah’da meydan okurcasýna müziðin haram olduðunu ileri sürmüplerdir. Ýman Ebû

Hanife’ye atfedilen, gerçekte ise el-Hidaye kitabýnýn yazarý tarafýndan uydurulan iddiaya göre “eðlenmek için çalýnan tüm çalgýlar haramdýr.” (el-Merginânî, el-Hidâye, IV, 80) Mezheplerin bir kýsmý, telli çaldý ve ud gibi çalgý aletlerinin mubah olduðunu ileri sürerken bir kýsmý, tüm çalgýlarýn

haram olduðunu iddia etmiblerdir. Ýmam Mâlik'in meazif (genellikle telli çalgýlar) ve ud gibi çalgý aletlerini mubah gördüðünü Keffâl ve Reyhani naklederler. (þevkânî, VIII, 105) Medine ulemasý, çalgý aleti ile bile olsa, mûsikînin caiz olduðunu söylemibler, þafiîlerle Zâhirîler de bu hususþa onlara uymublardýr. (þevkânî) Ybnül Cevzî, Ýmam Mâlik'in: "Medinelilere hangi mûsikî türü hakkýnda ruhsat veriyorsun?" diye sorulduðunda "Hiçbir türüne müsaade etmiyorum bunu içimizden fasýk olanlar yapýyor" diye cevap verdiðini nakleder. (ibnül-Cevzî, 256) Hanbeliler; ud, davul ve saz gibi çalgý âletlerini caiz görmezler; bu tür aletlerin çalýndýðý düðüne gitmenin doðru olmadýðýna inanýrlar. Fakat mücerret musikiyi, yani güzel sesle terennümü mubah görürler. (el-Fýku ala mezâhibi'l-erbaa, II, 44) Ybn Hazm, musikiye dair baðýmsýz bir eser yazmýþ ve mûsikîyi yasaklayan tüm hadisleri tenkit ederek bunlardan hiçbirinin sahîh olmadýðýný ileri sürmüþtür. Bu mezhebe göre mûsikînin her çebidi helâldir. (Süleyman Uludað, Ýslâm Açýsýndan Mûsikî ve Semâ, Ýstanbul 1976, 187) Ýmam Gazali, semâýn (müzik dinleme) mubah olduðunu zikreder ve sesleri; canlýlardan çykan seslerle, cansýzlardan çykan sesler diye iki kýsma ayýrýr; bunlarý dinlemenin caiz olduðunu söyler. Ancak içki ile çalýnmasý mutat olan çalgýlarý haram olduðunu ifade eder. (Gazali, Ýhya, Kahire 1967, I, 343-348). Rasulullah (as)'ýn, yukarýda verilen sözleri apaçýk ortada iken bazý mezhepler müzidin haram olduðunu iddia etmelerinin, Kur'an’da ve Sünnette hiçbir delili yoktur. Onlar, hiçbir ilgisi bulunmadýðý halde dillerini eðip bükerek bazý ayetleri delil getirmiblerdir. Müzidin haram olduðunu iddia eden mezhepler, Kur'an’ýn okunuþu için müzidin çebitli makamlarý olan Bayati, Rast, Nihavent, Saba, Sika, Hicaz gibi makamlarla okunmasýna izin verip insanlarýn neþelenmesini saðlayan müzide haram demeleri, onlarýn çeliþkileridir. Sonuç olarak Müzik, yukarýda sayýlan haram ve kürüzler içermediði, kiþinin ibadet saatlerini engellemediði, Allah'ýn ayetleri ile alay edilmediði, gelecek ve gaybi konulardaki ifâadelere yer vermediði sürece haram olduðu iddia edilemez. Ýslâm'ý adeta somurtkan, suratsýz, asýk suratlý bir duruma sokmaya çalýþanlar, aslýnda kendi karanlk dünyalarýna mahkûm olan kimseleridir. Bunlar, kendi bunalýmlý ruh hallerini Ýslâm'a mal etmeye çalýþmaktadýrlar. Normal 0 21 false false false NL X-NONE AR-SA

```
/* Style Definitions */
table.MsoNormalTable {mso-style-name:"Normal Tablo";
mso-tstyle-rowband-size:0; mso-tstyle-colband-size:0;
mso-style-noshow:yes; mso-style-priority:99; mso-style-parent:"";
mso-padding-alt:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt; mso-para-margin-top:0cm;
mso-para-margin-right:0cm; mso-para-margin-bottom:10.0pt;
mso-para-margin-left:0cm; line-height:115%;
mso-pagination:widow-orphan; font-size:11.0pt;
font-family:"Calibri",sans-serif; mso-ascii-font-family:Calibri;
mso-ascii-theme-font:minor-latin; mso-hansi-font-family:Calibri;
mso-hansi-theme-font:minor-latin; mso-bidi-font-family:Arial;
mso-bidi-theme-font:minor-bidi; mso-ansi-language:NL;
mso-fareast-language:EN-US;} Normal 0 21 false false false NL
X-NONE AR-SA
```

```
/* Style Definitions */
table.MsoNormalTable {mso-style-name:"Normal Tablo";
mso-tstyle-rowband-size:0; mso-tstyle-colband-size:0;
mso-style-noshow:yes; mso-style-priority:99; mso-style-parent:"";
mso-padding-alt:0cm 5.4pt 0cm 5.4pt; mso-para-margin-top:0cm;
mso-para-margin-right:0cm; mso-para-margin-bottom:10.0pt;
mso-para-margin-left:0cm; line-height:115%;
mso-pagination:widow-orphan; font-size:11.0pt;
font-family:"Calibri",sans-serif; mso-ascii-font-family:Calibri;
mso-ascii-theme-font:minor-latin; mso-hansi-font-family:Calibri;
mso-hansi-theme-font:minor-latin; mso-bidi-font-family:Arial;
mso-bidi-theme-font:minor-bidi; mso-ansi-language:NL;
mso-fareast-language:EN-US;}
```

Bu köşe yazısının geldiği yer: Kurani Mücahede:

<http://www.mucahede.com>

Bu köşe yazısı için adres:

http://www.mucahede.com/modules.php?name=Kose_Yazilari&op=view_article&artid=248